

Pedagogen Platform

Is de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang in Nederland goed? Dat bepalen wij zelf wel!

Kinderopvang is al lang niet meer een aanbod dat zich alleen richt op de opvang van kinderen, op de verzorging van kinderen en het faciliteren van ouders om hun werk te kunnen doen. Inmiddels wordt kinderopvang vanuit de politiek en het ministerie van SZW meer en meer gezien als ontwikkelinstrument voor kinderen, die bovendien bijdraagt aan het tegengaan van kansenongelijkheid.

Een hoge pedagogische kwaliteit draagt eraan bij dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Er is de afgelopen jaren dan ook veel aandacht besteed aan de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang, van het onderzoek van het

NCKO van halverwege de jaren 90 tot aan het LKK onderzoek (Monitor Landelijke Kwaliteit Kinderopvang) dat sinds 2017 jaarlijks wordt uitgevoerd. Er zijn pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang opgesteld door Marianne Riksen-Walraven.

Deze zijn opgenomen in de Wet IKK als kader voor de kinderopvang, de wet die meer dan ooit expliciete pedagogische kwaliteitseisen stelt.

Kinderopvanghouders vertalen de basisdoelen middels hun pedagogisch beleid en pedagogische werkplannen naar de praktijk en zijn verplicht structureel pedagogische coaching in te

Is 'goed' goed genoeg?

zetten om zo pedagogisch beleid te koppelen aan pedagogisch handelen in de praktijk. De GGD toetst of voldaan wordt aan de eisen. In Nederland wordt trots gesproken over de goede pedagogische kwaliteit van de kinderopvang. Zowel binnen als buiten Europa staan we volgens de onderzoekers van het LKK zelfs aan de top. Met name de interactie tussen de pedagogisch professional en het kind wordt hoog gewaardeerd.

Is "goed" goed genoeg?

Deze opsomming lezend, zou je zeggen dat we onze pedagogische kwaliteit alleen maar hoeven vast te houden, niets lijkt ons in de weg te staan. Toch? De advocaat van de duivel kan echter ook zeggen dat met alle investeringen die gedaan zijn in de kinderopvang, we het toch beter zouden moeten doen dan net boven het niveau waar de Nederlandse kinderopvang stond in 1995? De emotionele kwaliteit is voldoende tot goed, maar de educatieve kwaliteit van

de kinderopvang blijft aan de lage kant. Het welbevinden is gemiddeld genomen goed, maar de betrokkenheid matig. Met andere woorden zijn we tevreden met 'oké' kinderopvang of zien we nog ruimte voor verbetering om een optimaal aanbod voor alle kinderen te kunnen realiseren?

Kom zelf in actie!

Wat ons betreft is er nog werk aan de winkel. Goed om te weten wat al goed gaat, maar als maatschappelijke en professionele kinderopvang hebben we hogere ambities. De BMK streeft naar maximale en duurzame kwaliteit in plaats van slechts voldoen aan de minimale kwaliteitseisen. Dit is nodig om daadwerkelijk kansenongelijkheid tegen te gaan en bij te dragen aan de vorming van de democratische burgers van de toekomst. Kinderopvang zien we als een duurzame publieke voorziening gericht op de ontwikkeling van kinderen, toegankelijk voor alle kinderen,

onafhankelijk van of ouders werken of de hoogte van hun inkomen. Dit vraagt veel van onze pedagogisch professionals, in een rare Corona-periode waar de druk hoog is. We kunnen de pedagogische kwaliteit alleen verhogen als wij consequent zijn en hetzelfde doen als wat wij van de pedagogisch medewerkers vragen; oog houden voor en faciliteren van welbevinden en betrokkenheid waaruit ontwikkeling kan volgen. Met andere woorden, eisen stellen aan het pedagogisch handelen, maar onze pedagogisch medewerkers serieus nemen door hen goed te faciliteren en ook oog hebben voor hun ontwikkeling.

Pedagogisch geweten

Maar hoe houd je jezelf als organisatie een spiegel voor? Hoe houden we onszelf als kinderopvangsector scherp? Kijk niet alleen naar de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek, rapporten van de inspectie of oudertevredenheidsonderzoek, maar zorg dat je zelf een goed beeld hebt van jouw pedagogische praktijk. Zorg dat je

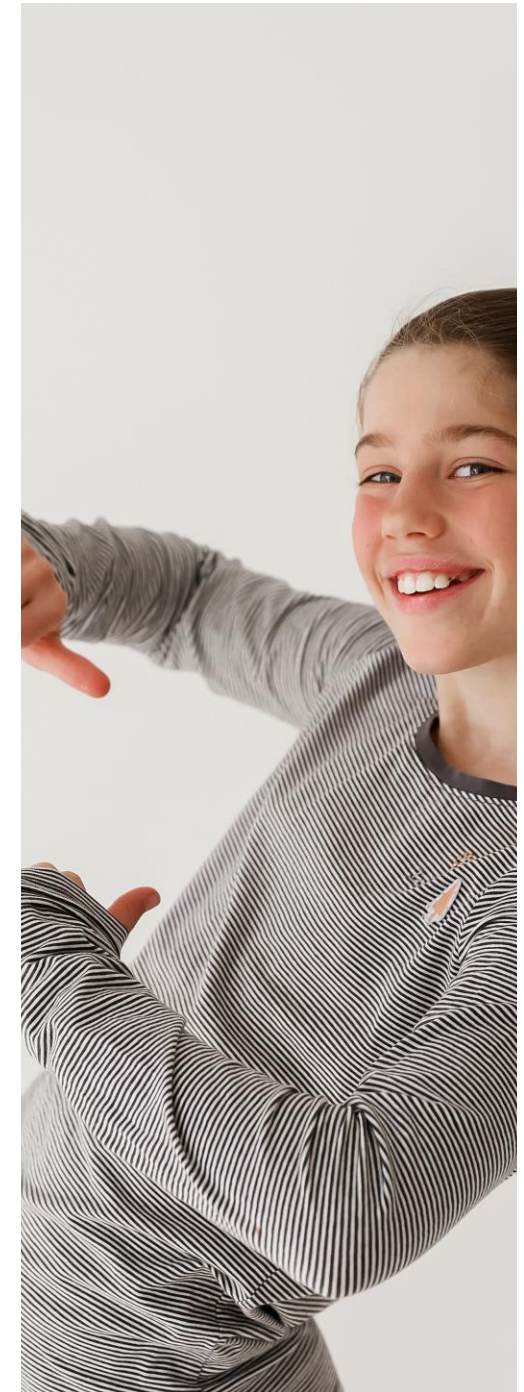
naast informatie over personeel, bezetting en financiën ook data hebt over de pedagogische kwaliteit. Stel jezelf een pedagogische norm als organisatie en vertaal de organisatienormen vervolgens ook concreet naar meetbare doelen op locatie- en groepsniveau. Wees kritisch en zorg voor een cultuur waarbinnen eerlijk en objectief, door middel van een systematische pedagogische verbetercyclus, op zowel inhoud als proces, de kwaliteit van de pedagogische praktijk continu onderwerp van gesprek is. Op deze manier kan de organisatie zichzelf een spiegel voorhouden en worden de noodzakelijke vragen gesteld.

Wij dagen elke maatschappelijke kinderopvangorganisatie uit zichzelf de volgende vragen te stellen en vervolgens hierover met elkaar en met samenwerkingspartners in gesprek te gaan.

1. Wat doen wij al goed als het gaat om pedagogische kwaliteit? Hoe bewust zijn we van ons handelen of zijn we meer onbewust

bekwaam? Bieden we voldoende stabiliteit? En hoe gaan we het kwaliteitsniveau op de onderdelen waar we trots op zijn vasthouden?

2. Wat kunnen we nog verbeteren wat pedagogische kwaliteit betreft? Hoe gaan we dit oppakken? Hoe kan de pedagogische coach op deze verbeterpunten worden ingezet? Hoe borgen we vervolgens wat we aan verbeteringen hebben geboekt?
3. Hebben de pedagogisch medewerkers genoeg mogelijkheid om te focussen op de kern van hun functie; bevorderen van welbevinden, betrokkenheid en ontwikkeling van kinderen? Faciliteren wij de pedagogisch medewerkers genoeg? Is er genoeg tijd en gelegenheid voor pedagogisch medewerkers om te reflecteren

op hun eigen pedagogisch handelen?

4. Hebben wij concrete pedagogische normen en doelstellingen? Zijn deze meetbaar en worden deze structureel geëvalueerd? Vindt de evaluatie plaats op het niveau van de organisatie, locatie en groep?
5. Wie waakt er over continue investering op pedagogische kwaliteitsverbetering?
6. Hoe delen wij het proces en de uitkomst van onze pedagogische verbetercyclus met onze ouders? Welke feedback krijgen we van ouders?
7. Hoe delen wij het proces en de uitkomst van onze pedagogische verbetercyclus met onze samenwerkingspartners? Welke feedback krijgen we van hen?

8. Hoe delen wij het proces en de uitkomst van onze pedagogische verbetercyclus met de inspectie? Welke feedback krijgen we van hen?

Ga mee de uitdaging aan!

Wij zijn er klaar voor en kunnen dit. We moeten daarvoor wel de uitdaging aangaan en ons ondernemerschap en onze creativiteit inzetten. Dit zal niet alleen onze kinderen, ouders en medewerkers goed doen, maar ook ons gesprek met onze (toekomstige) samenwerkingspartners, inspectie en de beleidsmakers verbeteren. Samen het wiel uitvinden en niet alleen, dat is onze maatschappelijke opdracht.

De tijd is nu om deze uitdaging aan te pakken. De maatschappelijke en politieke zienswijze op kinderopvang is veelbelovend. Wie gaat mee de uitdaging aan?

Pedagogenplatform

We zijn zeer trots op ons eigen pedagogenplatform en de inhoudelijke bijdrage die zij toevoegen aan het gesprek over pedagogiek binnen de BMK.

Driemaal per jaar levert het platform, met vaste kern en wisselende gastdenkers, een visie op een bepaalde vraag vanuit de sector op. Leden worden actief betrokken bij het platform in de online sessies waar het platform, ieder kwartaal, haar zienswijze kan toetsen aan de dagelijkse praktijk.

Vaste Kern Pedagogenplatform

Ruth de Waal
Simon Hay
Ellen Monteban

Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK)

Orteliuslaan 11
3528 BA Utrecht

085-0218500
info@bmko.nl
www.maatschappelijkekinderopvang.nl
www.kinderopvangvandetoeekomst.nl